

Kilencedik napja az utca közepén, a szekrényben „lakik” egy négygyermekes felsővárosi család

(A Délmagyarország munkatársától) A felsővárosi utcák járókelőit különös látvány botránkoztatja meg több, mint egy hét óta a Gál-utcában. A 17. számú ház előtt, a keréknyomoktól felvágott, hepehupas kocsiuton egy hálósobaberendezés roncsai áznak az esőn és száritkoznak a tűző napon. Az egymás hegyébe rakott butorok körül riadt-rézésű, hiányosan öltözött apró gyermekek ugrándoznak, minden felügyelet nélkül. Hosszas várakozás után végre előkerül a siralmas állapotban levő szobaberendezés tulajdonosa is, *Halmi Mihály cigányzenész* személyében, aki kérdéseinkre elmondja, hogy a múlt hét szerdáján, július 7-én délelőtt lakoltatták ki négy gyermekével és mindenorás, várandós feleségével a 17. számú ház pincelakásából.

— Ha kilakoltatta a hatóság, alighanem oka volt rá — jegyezzük meg — bizonyára nem fizette a házbért.

— Dehogynem fizettem kérem — mondja az ember —, két év óta lakunk itt és mindig fizettem. A háziur mégis kilakoltatott és azóta itt vagyunk az utcán.

Megindul a szájáról a panasz, elősorolja, hol mindenhol járt már az utolsó nyolc nap leforgása alatt, végigkilincselte az összes illetékes és nemilletékes hatóságokat, de sehol sem tudnak segíteni a baján, nem tudnak lakást adni. Még a userepassori szükséglakás-telepet is végigjárta, ott is zsufolva van minden hely.

— Pedig volna lakás — folytatja a panaszkodást — a Tápai-utca 31. szám alatt találtunk megfelelő kidadó lakást, de azt nem adja háziur családos embernek, a hatóságoknak meg nincs módjuk kényszeríteni rá.

A szomszédok is megerősítik *Halmi Mihály* négygyermekes családapának azt az elődását, hogy a múlt szerda óta a négy apró gyerek meg az asszony állandóan az utcán él, az utközepére kirakott szekrénybe fekszenek be éjszakára, mert az ágyat nem lehet ott felállítani. A szerdára virradó éjszakát is itt töltötték és ugy a ma éjjeli, mint a multheti felhőszakadásszerű záporban dörgés-villámlás között ott verte az eső órákon át anyjukkal együtt a cigányzenész négy apró porontyát, pedig ők is csak emberek.

Szomorúan jellemző, hogy nem akadt egyetlen szomszéd, aki megkönnyült volna az apró gyermekeken és legalább a zivatar idejére helyet adott volna nekik. Kilencedik napja fedél nélkül, az utca közepén szenvedik a szeszélyes nyári időjárás minden viszontagságát. A kilakoltatott muzsikuss elpanaszolja még, hogy vadonatúj butorai voltak — „még nem is feküdtem az ágyban”, mondja — és az eső meg a nappali forróság teljesen tönkretette. Mutatja az ágyakat, a szekrényt, valóban siralmas állapotban vannak. A furnirráteg meg-

vetemedett, összeroppedezett, az eső leáztatta róla a fényezést, a metszett tükrü fésülködő asztalkát a szélvihar felborította, a tükör összetört. Bemegyünk a házba, ahová *Halmi Mihályéknak* nyolc nap óta tilos a belépés. A házigazda — szintén zenész, *Sörös Lajosnak* hívják, azt mondja, jogos volt a kilakoltatás, mert háromhavi házbérrel, összesen harminc pengő megfizetésével el voltak maradva, azonkívül más kifogás volt ellenük. Már husvétkor kirakhatta volna őket — mondja —, de háromszor egymásután egy-egy hónapra meg-

szabítottam az itt tartózkodásokat sajnálatból. Most azonban már maga a hatóság avatkozott bele és szerzett érvényt a jogerős kilakoltatási végzésnek.

Megnézzük a megüresedett „lakást”, csak lehajtott fejjel lehet belépni a szűk, dohos, piszkos oduba, koromlerakódástól fekete mennyezet mintha minden pillanatban le akarna szakadni. Havi 12 pengőt fizetett itt *Halmi Mihály* cigányzenész lakáspénzt. Eszünkbe jut, hogy a város kellős közepén, a *Tisza Lajos-köruton* ma s vannak harminchárom pengős havi bérért kétszobás, modern lakások...

— Sajnálom — mondja *Sörös Lajos*, a háztulajdonos, aki egyébként világotjárt, jónevű zenész —, de nem tudok rajtuk segíteni.

A szomszédok is sajnálják, a hatósági emberek is és általában mindenki sajnálja az utcára kitett szerencsétleneket, segítség azonban egyelőre nem jelentkezik semmely irányból. Pedig nagy szükség lenne rá!

Miért nem hívja össze a város a munkabérelenőrző bizottságot?

Több helyen nem fizetik ki a megállapított munkabéreket

(A Délmagyarország munkatársától) Miniszteri rendeletre két évvel ezelőtt Szegeden is megalakult a munkabérelenőrző bizottság, amelynek munkaadók és munkavállalók a tagjai. A bizottságot — a rendelet értelmében — legalább negyedévenként egyszer ülésre kellene összehívni, ezenkívül pedig a bizottság kötelessége volna, hogy az ipari üzemekben ellenőrizze a munkabérek betartását. Amióta az új munkabérekről szóló törvény életbelépett, még fokozottabban szükség volna erre az ellenőrző bizottságra.

Szegeden azonban az a helyzet, hogy a munkabérek ellenőrző bizottság egyáltalán nem működik. Most *Dáni János* törvényhatósági bizottsági tag, aki a munkásokat képviseli a bizottságban, a hatóságtól a munkabérek ellenőrző bizottság sürgős összehívását kéri.

Az összehívás okáról *Dáni János* a következőket mondotta:

— Emlékezetem szerint a munkabérek ellenőrző bizottság a múltban mindössze kétszer tartott ülést *Katona István* közrendészeti tanácsnok úr elnöke alatt. Ha két évvel ezelőtt szükségesnek találták ennek a bizottságnak az életrehívását, sokkal inkább szükség volna arra a mai időkben, amikor a munkabérek tekintetében számos szakmában teljesen tájékozatlanok a munkaadók. A munkavállalók panaszaiból megállapítható, hogy több szakma van Szegeden, ahol a miniszteri rendelet szigorú meghagyása ellenében sem fizetik ki a megállapított legkisebb munkabéreket. Így a bádoggosszakmában, a vasöntőknél és az építőiparosoknál sem rendezték megnyugtatóan a munkabérek, több üzemben pedig nem a százalékszerinti bérpótlékokat fizetik és az alapbérek sem állapították meg a rendeletnek megfelelően.

— A másik súlyos hiba, hogy vannak egyes munkakategóriák, amelyek már a munkabérendelet megjelenése előtt, magasabb munkabért kaptak — és annak ellenére,

hogy ezekre is vonatkozik a magasabb munkabért biztosító rendelkezés, nem kapták meg a magasabb bérpótlékokot.

— Meg kell állapítani azt is, hogy sok helyen nincsenek teljesen tisztában a munkabérendeletről és emiatt tévesen állapítják meg az új alapbérek, valamint az ehhez számítható bérpótlékok. Nemesak kisebb műhelyeknél, de gyári üzemben is előfordult, hogy tévesen számították ki az alapbérek és a munkások felszólítására rendezték azután — a miniszteri rendeletnek megfelelően — a béreket és a pótlékokat.

— Szóval a munkabérek ellenőrző bizottságnak, most volna éppen elég munkája és érthetetlen, hogy a hatóság miért nem hívja össze ezt a már meglévő bizottságot. A bizottság tagjai fel vannak jogosítva a munkabérek ellenőrzésére, szükséges volna azonban, hogy a hatóság megfelelő segítséget nyújtson munkánk elvégzésében és valójában módja is legyen ennek a bizottságnak az ellenőrzés teljesítésére.

A munkások, de a munkaadók körében is érdeklődéssel várják, hogy a hatóság megtegye a szükséges intézkedéseket és a miniszteri rendeletileg életrehívott munkabérelenőrző bizottság, munkába lépessen.

Magyarország májusi népmozgalma

(A Délmagyarország munkatársától) A Központi Statisztikai Hivatal most tette közzé Magyarország májusi népmozgalmáról szóló adatokat, amelyekből megállapítható, hogy az előző év május havához viszonyítva, a házasságkötések száma visszaesett, s visszaesést mutat az elveszületések száma is, a halálozások száma pedig jóval kevesebb mint egy évvel ezelőtt volt. Házasságkötés 1942 májusában 10.469, ez év májusában 9014, elveszületés tavaly 26.054, az idén 23.446, halálozás tavaly 19.208, az idén 16.803 volt. A természetes szaporodás arányában nincs lényeges eltérés, 1942-ben 6846, 1943-ban 6643 volt.

Keszthelyi Béla táblabíró halála

Hosszu hetek óta tartó szenvedés után 43 éves korában, szerda hajnalban 5 órakor a városi kórházban meghalt *K. Keszthelyi Béla*, a szegedi ítélőtábla nemrég kinevezett bírája. Betegágát aggódó szeretettel vette körül családján kívül nagy karitási és baráti köre, amely a kiegyensúlyozott életű jó embert gyászolja benne. Régi szegedi család sarja, közszolgálatát kurta kivétellel Szegeden töltötte, itt emelkedett rangban és megbecsültségben a legelső közzé. Az igazságszolgáltatás emberi jóérzéssel telített bírája volt, aki nem elégedett meg a puszta tényekkel, hanem kiváló elődökhöz méltó buzgalommal kereste a szavak, az események megett a lélek apró megrezdüléseit, magyarázatot érthetetleneknek tetsző, komplikált külsőségű dolgokra, szóval mindeire, ami a világ legfurcsább teremtményét, az embert adja. Az alatt az ő szervezetének rejtélyes labirintusában folyt le a megmagyarázhatatlan tragédia. Gyilkos kór támadt meg, súlyos operációt kellett kiállania, amikor is nyilvánvaló lett, hogy Isten kezében van és csak természetfeletti erő segíthet rajta. Az orvostudomány mindent elkövetett, hogy megmentse az életnek, de csak arra szorítkozhatott, hogy a fájdalmait enyhítse, hátralevő perceit órákra kinyújtsa. Azonban lepergett az utolsó óra is a város társadalma, amely aggódó szeretettel kísérte betegségének fázisait, most meghatva veszi tudomásul egy értékekkel teli fiatal élet korai elmúlását. Utolsó öröme legényke fiának tiszta jeles érettségije volt, épp olyan boldogan fogadta a maga ítélőtáblai bíróvá történt kinevezését, amikor betegségénél tartották meg a teljes ülést, hogy kivéve tőle a hivatali esküt. Állapota azóta hullámozott, néha könnyekben érezte magát, míg szerdán hajnalban csendesen örök álmomba merült.

Dr. Keszthelyi Béla ítélőtáblai bíró temetése ma, csütörtökön délután 6 órakor lesz a belvárosi temető kupolacsarnokából.

**FERENC JÓZSEF
KESERUVIZ**

Az Olvasó írja

Az uborka ára felmászott a fára...

Igen tisztelt Szerkesztőség! A következő eset történt velem az egyik vendégülben:

Husételt rendeltem és hoztak melléje egy uborkasalátát. A saláta nem volt több, mint amit, az ember három-négy villányi fáradsággal könnyedén elfogyaszthat. Gyanúlanul el is fogyasztottam, mert természetesnek tartottam, hogy a húsételhez mint körtés jár. A számla fizetésénél azonban az a meglepetés ért, hogy az uborkasalátáért nem kevesebbet mint 1 pengő 54 fillért számítottak fel... Elsősorban is: az uborka kilója 70—80 fillér a piacon, tehát az az uborkamennyiség, amit elfogyasztottam, legfeljebb 7—8 fillérbe kerülhetett. Az egész saláta nem kerülhetett többre a vendégülnek, mint 10 fillérbe s ezért számítsanak — étlapon feltüntetve! — 1 pengő 54 fillért. Mi ez, ha nem árdrágítás? Másodsorban a salátát én külön nem rendeltem, a hús mellé hozták, hát elfogyasztottam. Persze, utólag nem reklamálhat az ember, de ez ellen tenni kell valamit, hogy ne érhessek ilyen meglepetések a gyanútlan éttermi vendégeket...

Soraim közléséért fogadja az igen tisztelt Szerkesztőség hálás köszönetem kifejezését és maradjon továbbra is hűséges olvasóimuk: (aláírás).